

ZPS-3.431.3.2.2022.ML

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
przeprowadzonej w dniach 4-7 października 2022 r.
w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sianowie**

Jednostka kontrolowana:	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie
Adres:	76-004 Sianów, ul. Słowackiego 3A
Numer Identyfikacyjny Jednostki:	003801083
Numer Identyfikacji Podatkowej:	499-00-05-612
Podmiot prowadzący:	Burmistrz Gminy i Miasta Sianów

Kontrolę przeprowadzili:

- Małgorzata Lewińska – główny specjalista Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie,
- Marta Karbowskiak – inspektor wojewódzki Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie

na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 67/2022 z dnia 16 września 2022 r. Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

Akta kontroli str. 1-2 i 21-22

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań gminy określonych w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- struktura organizacyjna ośrodka pomocy społecznej,
- stan zatrudnienia i kwalifikacji osób zatrudnionych,
- ogólne założenia polityki społecznej gminy,
- tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej (świadczenia pieniężne), w tym: prawidłowość kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń, sposób przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń, terminowość wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń,
- sposób organizowania pomocy (świadczenia niepieniężne).

STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie jest od 1 lipca 2019 r. Pani Elżbieta Ałtyn.

Nadzór nad kontrolowaną jednostką sprawuje Burmistrz Gminy i Miasta Sianów.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Kierownika Ośrodka.

Jednostkę powołano na mocy Uchwały Nr XII/49/91 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 27 lutego 1991 r. w sprawie powołania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie oraz upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

Statut Ośrodka wprowadzono Uchwałą Nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr II/19/2018 Rady Miejskiej w Sianowie z 27 listopada 2018 r. w sprawie połączenia gminnych jednostek organizacyjnych: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie i Dziennego Domu „Senior+” w Sianowie. Statut był wielokrotnie zmieniony, głównie ze względu na nowe zadania zlecone Ośrodkowi do realizacji.

Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzono Zarządzeniem Nr 20/2022 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie – tekst jednolity stanowi Załącznik Nr 1 do Zarządzenia.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zapisów zawartych w Statucie i Regulaminie Ośrodka.

Akta kontroli str. 23-74

Ośrodek posiada własną instrukcję kancelaryjną, wprowadzoną Zarządzeniem Nr 3/2022 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania składnicy akt dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie.

Kierownik i wybrani pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie posiadają upoważnienia Burmistrza Gminy i Miasta Sianów (dołączone do akt kontroli) do prowadzenia spraw i wydawania decyzji administracyjnych.

Akta kontroli str. 75-88

II. STAN ZATRUDNIENIA I KWALIFIKACJE OSÓB ZATRUDNIONYCH

W Ośrodku zatrudnionych jest 50 pracowników, w tym (w dniach kontroli) 7 pracowników socjalnych i 5 asystentów rodziny.

Miasto i Gmina Sianów liczy 13.068 mieszkańców. Stopa bezrobocia (procentowy udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo) w powiecie wynosi 12,0%, a wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) w Mieście i Gminie Sianów stanowi 5,8%.

Liczba rodzin objętych w 2021 r. pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie wynosiła 272 (zgodnie ze Sprawozdaniem MRiPS-03-R

z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach za I-XII 2021 r.).

Ośrodek w dniach kontroli spełniał warunek art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na 2 tys. mieszkańców, a także proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Akta kontroli str. 137-145

Wymagania kwalifikacyjne pracowników socjalnych określa art. 116 ust. 1 oraz art. 156 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osoby kierujące jednostkami pomocy społecznej powinny posiadać wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej. Z przedstawionych podczas kontroli dokumentów oraz zestawienia pracowników wynika, że Kierownik oraz pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie posiadają odpowiednie, wymagane przepisami cyt. ustawy kwalifikacje.

Akta kontroli str. 89-117

W kontrolowanym okresie pracownicy MGOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach lub konferencjach, m.in.: „Komunikacja międzykulturowa” (uczestniczył 1 pracownik), „Dodatki mieszkaniowe w ramach pracy OPS” (1 pracownik), „Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych – szkolenie podnoszące poziom bezpieczeństwa osobistego” (6 pracowników), „Uchylić, zmienić co i kiedy robić z decyzją oraz inne obszary Kpa w pomocy społecznej” (3 pracowników), „Kurs Stowarzyszenia Archiwistów Polskich” (1 pracownik), „Awans zawodowy pracownika socjalnego” (1 pracownik), „OPIEKA – Oprogramowanie - terminale mobilne” (6 pracowników), „Kpa w pomocy społecznej” (4 pracowników), „Zmiana kryterium dochodowego w pomocy społecznej i wynikające z niej zmiany wysokości świadczeń z pomocy społecznej” (2 pracowników), „Komunikacja z osobami starszymi” (4 pracowników), „Współpraca pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz koordynatora pieczy zastępczej” (5 pracowników), „Wypalenie zawodowe - przeciwdziałanie” (3 pracowników), „Praca z trudnym klientem” (5 pracowników), „Praca z rodziną dysfunkcyjną” (5 pracowników), „Konferencja pn. Współczesne wyzwania społeczne, prawne i psychologiczne w zawodzie pracownika socjalnego” (7 pracowników), „Ustawa o pomocy społecznej” (5 pracowników), „Relacja: pracownik socjalny – klient pomocy społecznej” (4 pracowników).

Akta kontroli str. 118-133

W toku prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że wynagrodzenie zasadnicze pracowników socjalnych w dniu kontroli było wyższe od wynagrodzenia minimalnego. Zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do

wynagrodzenia w wysokości 400 zł. W MGOPS Sianów dodatek ten stanowi oddzielną składową i jest wypłacany łącznie z wynagrodzeniem.

Akta kontroli str. 146

Funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie mieści się w budynku przy ul. Słowackiego 3A, własności Gminy Sianów – Gminny Zakład Komunalny w Sianowie, przekazanym Ośrodkowi w ramach dzierżawy. Ośrodek zajmuje 23 pomieszczenia, w tym 15 pomieszczeń biurowych (łączna powierzchnia użytkowa 304,93 m²). W tym samym budynku swoją siedzibę ma Przychodnia Zdrowia „Słoneczko”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Środowiskowy Dom Samopomocy ‘Szansa w Sianowie, Klub Abstynenta „Iskra” w Sianowie oraz prywatne gabinety lekarskie.

Swoją działalność MGOPS prowadzi również w budynku przy ul. Armii Polskiej 33, gdzie znajduje się siedziba Dziennego Domu „Senior+” i Sianowskiego Klubu Integracji Społecznej, przekazanym Ośrodkowi w trwały zarząd przez Gminę Sianów (40 pomieszczeń o łącznej powierzchni 1090,65 m²).

MGOPS w Sianowie wyposażony jest w odpowiedni sprzęt biurowy i komputerowy niezbędny do prawidłowej realizacji zadań. Warunki lokalowe oraz wyposażenie zapewniają sprawne funkcjonowanie jednostki.

Ośrodek pracuje z zastosowaniem sieciowego systemu informatycznego *OPIEKA* firmy ZETO Koszalin sp. z o.o.. Konserwacją systemu oraz wprowadzaniem zmian programowych zajmuje się autor programu w ramach umowy serwisowej. Kompleksową obsługę informatyczną Ośrodka sprawuje pracownik Ośrodka.

Przyznane świadczenia wypłacane są na konta bankowe, wskazane przez klientów, ponadto w ramach autowypłaty w Banku Spółdzielczym w Sławnie oddział w Sianowie (tradycyjna obsługa stanowiskowa oraz bankomat) na podstawie przygotowanych list wypłat. Ponadto w godzinach pracy Ośrodka do dyspozycji klientów jest Kasa MGOPS. Ustalony jest harmonogram wypłat świadczeń, który prezentowany jest na stronie internetowej MGOPS, a także w widocznych miejscach na tablicach ogłoszeń w budynku jednostki oraz w formie ulotki każdemu klientowi Ośrodka, który otrzymuje decyzję o przyznaniu świadczenia. Informacja o wypłacie zgodnie z harmonogramem umieszczona jest w treści decyzji przyznających pomoc.

Ośrodek nie dysponuje samochodem służbowym do wykonywania zadań pracowników socjalnych. W celu sprawnego docierania pracowników socjalnych do środowisk podopiecznych zapewniono ryczałt na przejazdy służbowe własnym samochodem (300 km/m-c), ewentualnie w ramach delegacji na przejazd służbowy własnym samochodem, w oparciu o faktycznie przejechane kilometry. W sytuacjach wymagających szczególnej ostrożności przejazd jest organizowany przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej lub posterunku Policji w Sianowie.

Akta kontroli str. 134-136

III. OGÓLNE ZAŁOŻENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ GMINY

Rada Miejska w Sianowie podjęła następujące uchwały:

- Nr XX/114/2016 z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Sianów na lata 2016-2022 zmieniona Uchwałą Nr XXII/122/2016 z 29 marca 2016 r. zmieniającą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Sianów na lata 2016-2022 w zakresie określenia ram finansowych działań przewidzianych do realizacji. Realizacja Strategii jest monitorowana – ostatnie Roczne sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sianów (raport ewaluacyjny) przygotowano 17 stycznia 2022 r. za rok 2021 r.;
- Nr XXXII/220/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, zmieniona Uchwałą Nr LI/355/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r.;
- Nr XV/106/2019 z dnia 28 października 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- Nr XXIV/180/2020 z dnia 24 września 2020 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu oraz określenia zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu;
- Nr XXIX/199/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w gminie Sianów na rok 2021, Nr XLIV/308/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień na rok 2022, a także Nr XLVIII/333/2022 z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022. Corocznie sporządzane jest sprawozdanie z realizacji programów dot. uzależnień. Ostatnie przygotowano za rok 2021 i przekazano Radzie Miejskiej w dniu 1 marca 2022 r.;
- Nr IV/29/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- Nr IV/30/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIX/170/2005 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 15 lutego 2005 w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków na zasiłki okresowe, celowe i pomoc rzeczową;
- Nr IV/31/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.

Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1 ustawy. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

MGOPS w Sianowie corocznie przygotowuje Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej gminy. Ostatnią, za rok 2021, sporządzono i przekazano w dniu 12 maja 2022 r. Radzie Miejskiej w Sianowie oraz za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej w dniu 12 maja 2022 r. Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2020 przygotowano oraz przekazano za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz Radzie Miejskiej w Sianowie w dniu 30 kwietnia 2021 r.

Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Obowiązek sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego określa art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2002 r., poz. 591 ze zm.) statystyka publiczna zapewnia rzetelne, obiektywne i systematyczne informowanie społeczeństwa, organów państwa i administracji publicznej oraz podmiotów gospodarki narodowej o sytuacji ekonomicznej, demograficznej, społecznej oraz środowiska naturalnego. Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz sprawozdanie roczne MRiPS-03-R Ośrodek przekazał w wyznaczonym terminie. Nie wniesiono uwag do sporządzania powyższych sprawozdań.

MGOPS w Sianowie sporządza corocznie *Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej* na kolejny rok. Ostatnie, za rok 2021, przekazano do Urzędu Miejskiego w Sianowie dnia 15 marca 2022 r., a poprzednie, za 2020 r., przekazano do Urzędu Miejskiego w Sianowie dnia 16 marca 2021 r. Sprawozdania te omawiane są na najbliższej Sesji Rady Miejskiej w Sianowie (odpowiednio: 31 marca 2021 r. oraz 24 marca 2022 r.), a następnie publikowane na stronie BIP MGOPS w Sianowie.

IV. PRYZNAWANIE ŚWIADCZEŃ ORAZ SPOSÓB ORGANIZOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Na podstawie wybranych akt szczegółowo zbadano dokumentację osób korzystających z podstawowych form świadczeń pod względem:

- prawidłowości kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń,
- sposobu przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń,
- terminowość wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń.

1. Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie zdrowotne

Pomocy w formie zasiłku stałego w 2021 r. udzielono 44 osobom, w tym 34 osobom samotnie gospodarującym. Na wypłatę zasiłków stałych, wydatkowano w tym okresie środki w wysokości 1.041.184 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5010/04-1065/2021-129

Decyzja Nr 5100/05-251/2022-99

Decyzja Nr 5100/01-55/2022-301

Decyzja Nr 5100/06-1148/2022-31

Decyzja Nr 5100/03-610/2022-235

Decyzja Nr 5100/06-2114/2022-41

Osoby, którym przyznano świadczenie spełniają warunki art. 37 ustawy o pomocy społecznej - niezbędne do przyznania zasiłku stałego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzane wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy), prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna i dochodowa. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków stałych. Akta spraw zawierają również dokumenty potwierdzające stan zdrowia oraz niepełnosprawność świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierają elementy, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

2. Świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

W ramach ww. programu w 2021 r. ogółem z dożywiania skorzystało 560 osób z terenu funkcjonowania MGOPS w Sianowie. Łączny koszt programu to 762.919,00 zł.

Główną formą pomocy były świadczenia w postaci pieniężnych zasiłków celowych - skorzystało z nich ogółem 550 osoby na łączną kwotę 288.394,00 zł. Udzielano także pomocy w formie posiłków - ze wsparcia w tej formie skorzystało 98 osób (w tym 41 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 46 uczniów szkół oraz 12 pozostałych osób, otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej). Koszt zrealizowanych w 2021 r. posiłków wyniósł ogółem 474.525,00 zł.

Posiłki dla osób z terenu objętego działaniem MGOPS w Sianowie realizowane były w 7 placówkach: w szkołach podstawowych (SP 1 w Sianowie, SP 2 w Sianowie, w Dąbrowie, Iwięcinie, Suchej Koszalińskiej), Przedszkolu i Żłobku Gminnym w Sianowie. W pięciu placówkach posiłki przygotowywane są we własnych kuchniach i wydawane w stołówkach, natomiast do dwóch placówek (SP w Iwięcinie i SP w Suchej Koszalińskiej) dowóz posiłków realizowany jest przez firmę zewnętrzną w ramach zawartych umów.

Dzieci i młodzież ucząca się w innych szkołach poza terenem gminy, wymagająca pomocy w tym zakresie, korzysta z żywienia zorganizowanego w szkole, do której

uczęszcza. Po zakończeniu miesiąca MGOPS rozlicza się z organizatorem żywienia na podstawie przedłożonych faktur lub not obciążeniowych.

W okresie wakacji i wolnych dni (jak również podczas nauki zdalnej w związku z ogłoszonym w kraju stanem epidemicznym, wywołanym wirusem SARS-CoV-2) na wniosek rodzica lub pracownika socjalnego przyznawane były zasiłki celowe z przeznaczeniem na zakup żywności.

W uzasadnionych przypadkach potrzebującym osobom dorosłym udziela się pomocy w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności, a 12 osób skorzystało w pomocy w postaci jednego gorącego posiłku w lokalu gastronomicznym.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. świadczeń przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Świadczenie pieniężne

Decyzja Nr 5023/05-2045/2021-6
Decyzja Nr 5023/06-1169/2021-265
Decyzja Nr 5023/01-777/2021-7
Decyzja Nr 5023/03-57/2021-211
Decyzja Nr 5023/05-1982/2021-5
Decyzja Nr 5023/05-2009/2021-82
Decyzja Nr 5102/02-1497/2022-149
Decyzja Nr 5023/06-1568/2021-46
Decyzja Nr 5023/02-2271/2021-1
Decyzja Nr 5023/03-1123/2021-164

Świadczenie niepieniężne - posiłki

Decyzja Nr PS-06.410.1508.2021
Decyzja 5113/05-2068/2022-82
Decyzja 5113/05-2068/2022-83
Decyzja 5113/06-1764/2022-150
Decyzja 5113/06-1764/2022-151
Decyzja 5113/01-1772/2022-3
Decyzja 5113/04-364/2022-169
Decyzja 5113/04-364/2022-168
Decyzja 5113/03-1123/2022-171
Decyzja 5113/03-1123/2022-172

Warunki uczestnictwa w Programie określone są w przepisach Uchwały NR 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, a tryb przyznawania świadczeń pieniężnych reguluje art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Miejska w Sianowie przyjęła Uchwałę Nr IV/29/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz Uchwałę Nr IV/30/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. zmieniającą uchwałę Nr XXIX/170/2005 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 15 lutego 2005 r. w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków na zasiłki okresowe, celowe i pomoc rzeczową. Uregulowano tymi aktami zasady oraz kryteria dochodowe

uprawniające do uzyskania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach omawianego Programu.

Przyjęto ponadto Uchwałę Nr IV/31/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023, umożliwiającą udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy w formie posiłku na wniosek dyrektora szkoły. Na podstawie *Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r.* ustalono, że w kontrolowanym okresie nie udzielano takiej pomocy.

Osoby, którym przyznano świadczenia, spełniały warunki uczestnictwa w programie „Posiłek w szkole i w domu”. Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja była kompletna. Wnioski oznaczono datą wpływu, terminowo przeprowadzono wywiady środowiskowe, poprawnie ustalano w nich sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

Akta kontroli str. 174-179

3. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz o zasobach niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

Zasiłki okresowe przyznawane były w 2021 r. głównie z powodu bezrobocia (dla 124 osób ze 154 ogółem przyznanych). Łącznie wydatkowano kwotę 307.764 zł (w tym 306.187 zł wypłacana była w ramach dotacji celowej, a w ramach środków własnych 1577 zł).

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków okresowych, przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5011/04-1803/2021-116

Decyzja Nr 5011/05-578/2021-3

Decyzja Nr 5011/04-3022/2021-3

Decyzja Nr 5011/05-2/2021-105

Decyzja Nr 5011/05-260/2021-445

Decyzja Nr 5011/04-364/2021-161

Po przeanalizowaniu postępowania w powyższych sprawach zespół kontrolujący stwierdził, że kwota przyznawanego i wypłacanego zasiłku okresowego stanowiła 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a jej dochodem. Miasto i Gmina Sianów nie skorzystało z możliwości podwyższenia minimalnych kwot zasiłku okresowego w drodze uchwały. Art. 147 ust. 7 w związku z art. 38 ustawy o pomocy społecznej określa, że gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w wysokości minimalnego zasiłku okresowego w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej względnie rodziny.

Skontrolowane sprawy spełniają warunki art. 38 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania zasiłku okresowego. Zgromadzona w aktach indywidualnych

spraw dokumentacja jest kompletna. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzano wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków okresowych. Akta spraw zawierają również w razie potrzeby dokumenty potwierdzające stan zdrowia lub niepełnosprawność świadczeniobiorcy. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

4. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

Pomocą w formie zasiłku celowego objęto w 2021 r. 316 osób, w tym 52 osobom przyznano zasiłki celowe specjalne. Ogólnie na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 398.300 zł, w tym na zasiłki celowe specjalne 75.082 zł. Zasiłki przyznawano najczęściej na pokrycie części kosztów leczenia, zakupu leków, opału, środków higienicznych, opłaty mieszkaniowe oraz inne cele bytowe.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. zasiłków przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5012/04-2160/2021-54

Decyzja Nr 5012/06-23/2021-185

Decyzja Nr 5012/06-2161/2021-6

Decyzja Nr 5012/04-1/2021-525

Decyzja Nr 5012/03-2034/2021-47

Decyzja Nr 5012/01-2272/2021-1

Decyzja Nr 5012/2-4111/2021-7

Decyzja Nr 5012/05-260/2021-446

Skontrolowane sprawy spełniają warunki art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Wnioski o przyznanie omawianych zasiłków oznaczono datą wpływu, terminowo przeprowadzano wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Wskazywano cel, na jaki przyznano świadczenie oraz wskazywano datę jego wypłaty. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

5. Skierowania i odpłatność za pobyt osób skierowanych do domów pomocy społecznej

W kontrolowanym okresie kierowano i ponoszono odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Tą formą pomocy objęto w 2021 r. 26 osób i poniesiono koszty pobytu w wysokości 875.014 zł.

W kontrolowanym okresie w wyniku konieczności zapewnienia całodobowej opieki i pielęgnacji do DPS-ów skierowano: w 2021 r. - 3 osoby, w 2022 r. 4 osoby. Żaden mieszkaniec Gminy i Miasta Sianów, składający wniosek o umieszczenie w DPS, nie

otrzymał w kontrolowanym okresie decyzji odmownej. W okresie kontroli dwie osoby oczekiwały na umieszczenie w DPS. Powodem była lista osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą kierowania i odpłatności za pobyt w ww. placówkach przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5120/04-2311/2022-67

Decyzja Nr 5120/05-260/2022-16

Decyzja Nr 5120/05-260/2022-15

Decyzja Nr 5120/01-688/2022-11

Decyzja Nr 5120/01-688/2022-12

Decyzja Nr 5120/04-2137/2022-11

Decyzja Nr 5120/03-21234/2022-49

Decyzja Nr 5120/04-1785/2022-22

Skierowane osoby spełniają warunki określone w art. 54 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania całodobowej opieki w ww. placówkach.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 12 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa. MGOPS w Sianowie, przed wydaniem każdej decyzji o zmianie wysokości odpłatności za pobyt w DPS, sporządza „*Protokół dotyczący zmiany decyzji ustalającej wysokość odpłatności za pobyt w DPS*”, gdzie szczegółowo analizowane są zmiany dochodu od momentu poprzedniego ustalenia odpłatności.

Akta kontroli str. 259-261

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

6. Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy są ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej - art. 51a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W Gminie i Mieście Sianów funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Sianowie, przeznaczony dla 35 osób. GOPS w Sianowie, po zgromadzeniu niezbędnej dokumentacji, kieruje mieszkańców do udziału w zajęciach ŚDS.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą kierowania uczestników do ŚDS na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5027/02-1179/2021-6

Decyzja Nr 5027/02-1179/2021-5

Decyzja Nr 5027/04-659/2021-146

Decyzja Nr 5027/04-659/2021-145

Decyzja Nr 5027/01-30/2020-15

Decyzja Nr 5027/02-419/2020-3
Decyzja Nr 5027/02-419/2021-5
Decyzja Nr 5027/01-4113/2022-3
Decyzja Nr 5027/01-13/2021-8
Decyzja Nr 5027/01-13/2021-7

Osoby, którym udzielono pomocy w omawianej formie, spełniały warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz. 249) niezbędne do przyznania pomocy w omawianej formie: prawidłowo ustalono sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową rodziny, zgromadzono dokumentację wymienioną w §7 rozporządzenia, tj. wniosek o skierowanie do domu, zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę, o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, a także orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Skierowanie do ŚDS następowało w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie. W przypadku pierwszej decyzji o skierowaniu do domu wydawano ją na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące, konieczny do dokonania przez zespół wspierająco-aktywizujący oceny możliwości zaproponowania osobie indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego oraz okresu, jaki będzie niezbędny do jego realizacji. W aktach spraw znajduje się informacja ŚDS o zaplanowanym okresie realizacji Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco-Aktywizującego. Wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

7. Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznanych usług na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 5025/06-2263/2021-1
Decyzja Nr 5025/06-2263/2021-2
Decyzja Nr 5025/03-2237/2021-10
Decyzja Nr 5025/03-2237/2021-11
Decyzja Nr 5025/06-2270/2022-3
Decyzja Nr 5025/06-2270/2022-4
Decyzja Nr 5122/06-2178/2022-13
Decyzja Nr 5122/06-2178/2022-14
Decyzja Nr 5122/06-1017/2022-7

Decyzja Nr 5122/06-1017/2022-8
Decyzja Nr 5025/01-2202/2021-9
Decyzja Nr 5025/01-2202/2021-10

Usługi opiekuńcze sprawują na terenie Miasta i Gminy Sianów pracownicy zatrudnieni w MGOPS w ramach umowy o pracę (5 osób w pełnym wymiarze czasu pracy). Dodatkowo MGOPS zatrudnia w razie potrzeby osoby świadczące usługi opiekuńcze w ramach umowy zlecenie – głównie w godzinach popołudniowych oraz w weekendy i święta.

W 2021 roku z pomocy w formie usług opiekuńczych korzystało 30 osób. Zgodnie ze sprawozdaniem MRiPS-03 za 2021 r. zrealizowano 2.882 godzin usług, a koszt realizacji świadczeń wyniósł 63.816 zł. MGOPS w Sianowie realizuje również Program Opieka 75+.

Każdy podopieczny oraz osoby składające wniosek uzyskują podczas wywiadu środowiskowego wszelkie informacje dotyczące warunków, kosztów oraz zasad odpłatności za usługi. Zakres usług, zgodny z zapotrzebowaniem i stanem zdrowia strony, określony jest w treści decyzji przyznającej pomoc. W treści decyzji wskazuje się ilość oraz częstotliwość przyznanych usług opiekuńczych. Obowiązki opiekuna wynikają z zakresów czynności opiekunów. W aktach podopiecznego znajduje się informacja lekarza o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o pomoc w formie usług opiekuńczych oraz o konieczności pomocy innych osób w związku ze stanem zdrowia, ponadto, w razie potrzeby, dodatkowa, niezbędna dokumentacja medyczna.

Realizacja usług potwierdzana jest w miesięcznych *Kontrolkach realizatora usług opiekuńczych*, gdzie wskazuje się imię i nazwisko klienta i opiekuna, adres zamieszkania klienta, podsumowanie zrealizowanych w miesiącu godzin usług, a szczegółowo określa datę usługi, zakres godzinowy pracy opiekuna, liczbę godzin usług, co potwierdzone jest podpisem klienta.

Warunki sprawowania usług opiekuńczych w Gminie i Mieście Sianów reguluje Uchwała Nr XXXII/220/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, zmieniona Uchwałą Nr LI/355/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność za zrealizowane usługi, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa.

Akta kontroli str. 191-195

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

8. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Jak wynika z pisemnej informacji Kierownika MGOPS w Sianowie 2021 i 2022 roku mieszkańcy Miasta i Gminy Sianów nie wnioskowali o przyznanie specjalistycznych usług

opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Omawiane usługi nie są zatem obecnie realizowane.

Akta kontroli str. 191

9. Schronienie

Miasto i Gmina Sianów nie prowadzi na swoim terenie schroniska, ogrzewalni ani noclegowni. W celu realizacji tego zadania Ośrodek współpracuje z takimi instytucjami na terenie innych gmin, zawierając z nimi stosowne umowy lub porozumienia.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą udzielenia schronienia na podstawie:

Decyzja Nr 5022/07-2039/2021-21
Decyzja Nr 5022/07-2039/2021-22
Decyzja Nr 5022/01-1150/2021-59
Decyzja Nr 5022/01-1150/2021-60
Decyzja Nr 5022/02-191/2021-7
Decyzja Nr 5022/02-191/2021-8
Decyzja Nr 5112/05-646/2022-8
Decyzja Nr 5112/05-646/2022-9
Decyzja Nr 5112/01-2258/2022-5
Decyzja Nr 5112/01-2258/2022-6
Decyzja Nr 5112/01-2258/2022-10
Decyzja Nr 5112/01-2258/2022-11

Osoby, którym udzielono pomocy w formie schronienia, spełniają warunki art. 17 ust. 1 pkt 3 i art. 48 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania ww. pomocy.

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17, ust. 1, pkt 3 ustawy o pomocy społecznej). Zgodnie z art. 48a ust. 1 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Udzielenie schronienia w schronisku dla bezdomnych powinno następować, zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, na podstawie decyzji administracyjnej. Jej wydanie powinno być poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego (art. 106 ust. 4), a także zawarciem kontraktu socjalnego z osobą bezdomną (art. 48a ust. 2).

Zgromadzona w aktach spraw indywidualnych dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczona odpłatność za pobyt w instytucji zapewniającej schronienie, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy). Wydawane decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy, określone w art. 107 Kpa. Z klientami umieszczonymi w schroniskach dla osób bezdomnych zawierano kontrakty socjalne, które w dalszej części postępowania były oceniane pod względem stopnia ich realizacji.

Zgodnie z art. 48a ust. 11 ustawy o pomocy społecznej *wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach*". Natomiast art. 48a ust. 11 c stanowi, iż *gmina zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania*.

MGOPS w Sianowie dokonał w dniu 14 stycznia 2022 r. zgłoszenia do rejestru Wojewody Zachodniopomorskiego miejsc w schroniskach dla bezdomnych.

Akta kontroli str. 152-172

Poza wsparciem instytucjonalnym osobom bezdomnym przyznawano ponadto pomoc społeczną w postaci posiłków w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz pieniężnych zasiłków np. okresowych.

Zasady udzielania schronienia i odpłatności określono w Uchwale Nr XV/106/2019 z dnia 28 października 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

10. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej postanowieniem sądu. Udzielenie świadczenia w tej postaci nie wymaga przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W 2021 r. wypłacano wynagrodzenie za sprawowanie opieki 5 osobom na łączną kwotę 8.330 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą dwóch opiekunów prawnych. W aktach spraw zgromadzono niezbędną dokumentację: wnioski, postanowienia sądu o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Nie wniesiono zastrzeżeń do realizacji świadczenia.

Doręczanie decyzji administracyjnych i wypłata świadczeń

W celu sprawdzenia terminowości wypłaty świadczeń po doręczeniu decyzji administracyjnej porównano kontrolowane decyzje z listami wypłat.

Decyzja Nr 5010/04-1065/2021-129

Decyzja Nr 5100/05-251/2022-99

Decyzja Nr 5100/06-1148/2022-31

Decyzja Nr 5011/04-1803/2021-116

Decyzja Nr 5011/04-3022/2021-3

Decyzja Nr 5012/04-2160/2021-54

Decyzja Nr 5012/03-2034/2021-47

Decyzja Nr 5012/05-260/2021-446

Większość świadczeń wypłacana jest na konto wskazane przez wnioskodawcę (ok. 90%), ponadto w formie autowypłaty w banku, który zajmuje się obsługą finansową Gminy Sianów. Wypłacane są także w kasie Ośrodka. Ustalony jest harmonogram wypłat świadczeń, który prezentowany jest na stronie internetowej jednostki (www.gops.sianow.pl), jako ogłoszenie na tablicach ogłoszeń w obiekcie MGOPS oraz w formie ulotki przekazywanej każdemu klientowi. Wypłaty następują po doręczeniu decyzji. Nie wniesiono uwag do kontrolowanej w tym zakresie dokumentacji.

Praca socjalna z osobą lub rodziną i środowiskiem lokalnym

Rodziny z terenu Miasta i Gminy Sianów pozostawały 2021 roku w trudniej sytuacji życiowej i korzystały z pomocy Ośrodka głównie z powodu ubóstwa (232 rodziny), bezrobocia (148 rodzin), długotrwałej lub ciężkiej choroby (131 rodzin).

Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu rocznym *MRiPS-03-R z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach w 2021 r.* z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie skorzystały 272 rodziny (684 osoby w rodzinach). Ponadto wsparciem Ośrodka objęto 63 rodziny uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy.

W kontrolowanym okresie, w wyniku pracy socjalnej oraz współpracy z innymi instytucjami (Powiatowym Urzędem Pracy, Urzędem Miejskim, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, PCPR, Strażą Miejską, opieką zdrowia, Sianowskim Klubem Integracji Społecznej, oświatą, stowarzyszeniami i innymi), osiągnięto szereg efektów w zakresie poprawy funkcjonowania klientów Ośrodka, m.in.: 46 osób podjęło zatrudnienie, 27 osoby uzyskało lub podniosło swoje kwalifikacje zawodowe, prawo do świadczeń emerytalno-rentowych otrzymało 5 osób, które pobierały dotychczas zasiłek stały oraz 7 osób które wcześniej pozostawały na utrzymaniu rodziny, jedna rodzina spłaciła w całości zaległości związane z użytkowaniem lokalu, 14 osób uregulowało w części zadłużenia, 4 rodziny otrzymały mieszkania z zasobów gminnych (1 socjalne, 3 komunalne). Liczba osób, które skorzystały z kompleksowego wsparcia w ramach realizowanych projektów i programów – 244 osoby (w tym 18 osób z UKR). Ze szkoleń kompetencji i umiejętności społecznych skorzystało 76 osób (w tym 8 kobiet z UKR).

Praca socjalna na rzecz osób z problemem bezdomności prowadzona była w 2021 r. w 10 przypadkach, a w 2022 r. wobec 2 osób. Na terenie Gminy Sianów nie funkcjonują placówki zapewniające schronienie dla osób bezdomnych - nie ma noclegowni, ogrzewalni ani innych placówek zapewniających dzienny pobyt. W celu zabezpieczenia schronienia osobom bezdomnym Gmina Sianów zawiera stosowne umowy z ośrodkami wsparcia z terenu innych gmin: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Koszalińskie – usługi świadczone są w formie schronienia oraz noclegowni; Stowarzyszenie „Jesień” w Nowym Jasińcu – usługi schronienia wraz z usługami opiekuńczymi; Stowarzyszenie „Monar” Schronisko dla Osób Bezdomnych „Markot” w Marwałdzie – usługi świadczone w formie schronienia. Praca socjalna z osobami bezdomnymi jest szczególnie - poza brakiem mieszkania osoby bezdomne borykają się z poważnymi problemami społecznymi, chorobami, zaburzeniami funkcjonowania, uzależnieniami, są nieufne i nie wykazujące chęci współpracy na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej. W ramach pracy socjalnej w MGOPS Sianów prowadzona jest edukacja prozdrowotna, rozmowy motywujące do podjęcia leczenia (u lekarza pierwszego kontaktu lub z uzależnienia), rozmowy motywujące do aktywności zawodowej (praca dorywcza, rejestracja w PUP, podjęcie zatrudnienia), proponowane jest schronienie w placówkach (schroniskach, schroniskach z usługami opiekuńczymi, noclegowniach, ogrzewalniach).

MGOPS w Sianowie współpracuje w rozwiązywaniu problemu osób bezdomnych ze Strażą Miejską w Sianowie. Całorocznie monitorują koczowiska, altanki na ogródkach działkowych, śmietniki. W okresie jesienno-zimowym prowadzone są zbiórki odzieży, obuwia, koców, pościeli. Udzielane jest także wsparcie finansowe na zabezpieczenie

podstawowych potrzeb życiowych, zapewniany jest gorący posiłek. Jeśli podopieczny wyrazi zgodę na umieszczenie w placówce udzielającej schronienia zawierany jest tam z nim kontrakt socjalny oraz opracowywany indywidualny plan wychodzenia z bezdomności. Pracownicy socjalni pozostają w kontakcie (korespondencja) z gminami właściwymi ze względu na miejsce ostatniego zameldowania na pobyt stały osoby bezdomnej.

W kontrolowanym okresie na terenie Gminy i Miasta Sianów (przestrzeń miejska, altany ogrodowe), w Schroniskach dla osób Bezdomnych przebywały: w 2021 r. 22 osoby, w tym 10 osób w schronisku dla osób bezdomnych (7 w schronieniu, 3 w noclegowni), a w 2022 r. - 11 osób, w tym 2 w schronisku.

Poza propozycją oraz kierowaniem osób do instytucji zapewniających schronienie MGOPS w Sianowie realizował inne formy pomocy dostępne dla osób bezdomnych na terenie Gminy Sianów:

- współpraca z ośrodkami gmin ostatniego stałego meldunku osób bezdomnych (Będzino. Biesiekierz) przebywających na terenie gminy Sianów,
- możliwość skorzystania z łaźni w Sianowie,
- odzież, koc, kołdra, poduszki, buty (w zależności od zasobów magazynowych),
- Jadłodzielnia, funkcjonująca na terenie miasta Sianów,
- dostępność specjalistów (pracownik socjalny, prawnik, pedagog, psycholog, grupa wsparcia AA),
- możliwość złożenia wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy, pomoc pracownika socjalnego w wypełnianiu dokumentów,
- pomoc w złożeniu wniosku o dowód osobisty, w rejestracji w PUP w Koszalinie,
- przekazanie informacji i złożenie wniosków o pomoc w formie finansowej lub gorącego posiłku do MGOPS w Sianowie na zasadach ogólnych, (przeprowadzenie wywiadu środowiskowego jest formą monitoringu, aktualizacja sytuacji bytowej, życiowej osoby bezdomnej),
- monitoring, zwłaszcza w okresie zimowym, terenów działek ogrodowych (Straż Miejska, asysta pracownika socjalnego) – w trakcie monitoringu rozpoznawanie potrzeb i oczekiwań osób w kryzysie (wypełnienie oświadczenia dotyczącego umieszczenia lub odmowy umieszczenia w schronisku dla osób bezdomnych),
- żywność z PCK,
- możliwość podjęcia leczenia odwykowego – przekazanie informacji dotyczących placówek, uniemożliwienie kontaktu telefonicznego, pomoc w kontakcie z lekarzem – uzyskanie skierowania na leczenie,
- złożenie wniosków o przyznanie świadczeń z ZUS,
- leczenie – współpraca z POZ w celu poprawy sytuacji zdrowotnej osób bezdomnych,
- kontakty telefoniczne z wychowawcami z placówek, w których przebywają lub przebywały osoby bezdomne z Sianowa,
- kontakty telefoniczne z pracownikami socjalnymi CUS Koszalin – rozmowy dotyczące potrzeb osób bezdomnych przebywających na terenie Miasta Koszalin, a posiadających ostatni meldunek na terenie Gminy Sianów.

Akta kontroli str. 200-217

Na terenie Gminy Sianów nie ma mieszkań chronionych. Na przełomie lat 2016/2017 samorząd gminy wybudował i oddał do użytku budynki z 11 mieszkaniami socjalnymi. Wszystkie rodziny, które otrzymały mieszkania były w bardzo trudnej sytuacji (w siedmiu rodzinach występowała niepełnosprawność, dwie to rodziny wielodzietne, pozostałe dwie

zostały zakwalifikowane z tytułu ubóstwa). MGOPS w Sianowie realizuje projekt „Pokonać bariery”, w ramach którego zostanie wyremontowanych pięć mieszkań osób niesamodzielnych (niepełnosprawnych). Jedno mieszkanie z zasobów komunalnych Gmina Sianów przeznaczyła do zamieszkania (po wykonanym remoncie i adaptacji do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych) ze stałym przeznaczeniem do najmu przez osoby niepełnosprawne. Znajduje się w centrum miasta, tuż obok budynku przychodni zdrowia. Jest wyposażone w centralne ogrzewanie, posiada odrębne wejście ze spocznikiem i podjazdem. W projekcie budowlanym zostały uwzględnione ułatwienia (mieszkanie bez barier architektonicznych).

Gmina Sianów złożyła wniosek aplikacyjny na utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego (COM) w Sierakowie Sławieńskim (wniosek uzyskał pozytywną opinię Wojewody Zachodniopomorskiego i jest w trakcie oceny MRiPS). Zaproponowane rozwiązania w COM to przede wszystkim 16 autonomicznych lokali, w których będą mogły zamieszkać osoby niepełnosprawne, wymagające tylko częściowego wsparcia usługami opiekuńczymi.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej) należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Zespół kontrolujący ustalił, że w kontrolowanym okresie w Mieście i Gminie Sianów nie funkcjonowało mieszkanie chronione na warunkach określonych w art. 53 ustawy o pomocy społecznej. W mieście Sianów przeznaczono do remontu mieszkanie z zasobów gminy, przeznaczone docelowo dla dwóch osób niepełnosprawnych. Jak wynika z informacji Kierownika - nie spełnia ono jednak wymogów, określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 75). W kontrolowanym okresie, mimo zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych, Gmina nie realizowała ww. zadania. Natomiast jego obligatoryjny charakter wymaga w szczególności zbadania potrzeb w zakresie tworzenia mieszkań chronionych na terenie gminy, podjęcia niezbędnych działań w tym kierunku oraz uregulowania sposobu postępowania w przypadku konieczności zapewnienia miejsca w mieszkaniu chronionym, np. opisanie procedury postępowania w przypadku potrzeby zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych. Dodatkowo w wyniku analizy dokumentu strategicznego Gminy zespół kontrolujący ustalił, że Strategia zawiera analizę potrzeb w zakresie mieszkań chronionych (str. 46-47 Strategii). Każdy organ administracji jest zobowiązany do wykonywania zadań, jakie spoczywają na nim z mocy ustawy. Tylko w przypadku ustaleń diagnozy, że brak jest potrzeby realizacji danego zadania, może nie być ono realizowane. W zakresie pomocy społecznej ocena czy zadanie wymaga realizacji, jest dokonywana w Strategii.

MGOPS w Sianowie prowadzi ścisłą współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania mieszkańców gminy, a także osób przebywających na jej terenie. Pracownicy socjalni pomagają rodzinom uzyskać wsparcie materialne na zabezpieczenie potrzeb, głównie związanych z kosztowym procesem leczenia (dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego lub ortopedycznego, dofinansowania zakupu leków i środków higienicznych, przejazdów na badania i zabiegi). Sianowska Fundacja „Jesteśmy Razem” cyklicznie urządza bale charytatywne, a cel zbiórki jest konsultowany z MGOPS. W Sianowie od wielu lat prowadzona jest akcja charytatywna pn. „Dziewczynka z zapałkami”. Stowarzyszenie „4x4” organizuje corocznie zbiórkę dla osób potrzebujących pn. „Integracja dla choinki”, pracownicy MGOPS pomagają wytypować osoby lub rodziny najbardziej potrzebujące wsparcia. W celu zabezpieczenia potrzeb żywieniowych

najuboższych mieszkańców gminy MGOPS współpracuje z PCK i Caritasem, wydając skierowania do odbioru produktów spożywczych. Dodatkowo PCK w Koszalinie wpierał Ośrodek w czasie organizacji miejsc tymczasowego schronienia dla uchodźców z Ukrainy (wypożyczenie łóżek, koców, warników itp.). Współpracując z Ochotniczą Strażą Pożarną pracownicy MGOPS wspierali mieszkańców w trakcie kwarantanny lub izolacji z powodu trwającej w kontrolowanym okresie pandemii (dowożenie żywności i leków pod wskazany adres). Dodatkowo MGOPS uzyskał wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy w trakcie akcji przyjmowania uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy poprzez przygotowywanie miejsc tymczasowego schronienia w świetlicach na terenie całej gminy. Współpraca z Klubem Abstynenta „Iskra” polega na wspólnym wspieraniu osób, które pozostają w abstynencji. W ramach współpracy z Koszalińskim Bankiem Żywności MGOPS zajmuje się codzienną dystrybucją produktów żywnościowych z dyskontu „POLO” w Sianowie. Do dyspozycji otrzymują produkty posiadające niewielkie uszkodzenia opakowań, zbliżające się terminy przydatności do spożycia itp. Żywność ta znajduje odbiorców za pośrednictwem „Jadłodzielni”, która znajduje się w zasobach MGOPS.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie od roku 2017 we współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem jest zaangażowany w realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Rodziny lub osoby zgłaszające się do Ośrodka, oprócz skierowania otrzymują pełną informację gdzie mają się zgłosić ze skierowaniem, numery telefonów pod którymi mogą dowiedzieć się o dniach i godzinach wydawania żywności. Ponadto o każdej nowej akcji wydawania żywności i skierowań informowani są poprzez stronę internetową MGOPS, a także na stronie Miasta i Gminy Sianów. W kontrolowanym okresie wydano 268 skierowań (łącznie z produktów spożywczych skorzystało 769 osób). W tej formie udzielono także pomocy Obywatelom Ukrainy – w 2022 r. wydano 13 skierowań (38 osób).

Akta kontroli str. 196-199

W okresie objętym kontrolą w MGOPS zawarto 7 kontraktów socjalnych (zgodnie z informacją zawartą w Sprawozdaniu MRiPS-03-R za 2021 r.). Podczas kontroli przeanalizowano 6 z nich. Realizowano je zgodnie z założeniami, w jednym przypadku klient nie wywiązał się z zobowiązań kontraktu, jednak osoba ta nie jest już objęta wsparciem Ośrodka, ze względu na podjęcie zatrudnienia. W aktach opisano szczegółowo sytuację osób i ich rodzin, a także określano cele i założenia kontraktu, ustalano daty oceny realizacji kontraktu, nadzorowano realizację zaplanowanych działań, sporządzano oceny i monitorowano sytuację osób realizujących kontrakt oraz po jego zakończeniu. W ramach Sianowskiego Klubu Integracji Społecznej zawarto kontrakty socjalne z 38 osobami (kontrakty związane z realizacją projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej).

Powrót osób do środowiska lokalnego po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności wiąże się z szeregiem problemów socjalnych: utrudniony powrót na rynek pracy, zaburzone relacje rodzinne, często brak możliwości powrotu do poprzednio miejsca zamieszkania. Pracownicy socjalni MGOPS diagnozują środowisko lokalne podopiecznego, udzielają wsparcia materialnego, oferują poradnictwo specjalistyczne (psycholog, prawnik), pomagają w złożeniu wniosków o przydział mieszkania z zasobów komunalnych gminy, a w przypadkach gdy w warunkach wolnościowych osoby stają się bezdomne - pomagają w uzyskaniu schronienia w stosownych placówkach (np. Schronisko dla Osób

Bezdomnych im. Brata Alberta w Koszalinie). W schronisku opracowuje się z mieszkańcami indywidualny plan wyjścia z bezdomności. W kontrolowanym okresie udzielono wsparcia po opuszczeniu zakładu karnego 3 osobom.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie realizuje wszechstronne działania wykraczające poza zadania podstawowe (tj. przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej), skierowane do mieszkańców gminy w ramach programów i projektów. W kontrolowanym okresie, tj. latach 2021–2022, zespół MGOPS skutecznie wnioskował zarówno w konkursach z dotacją środków krajowych, jak i w naborach z dofinansowaniem w ramach współfinansowania Unii Europejskiej. Zespół samodzielnie tworzył także gminne programy osłonowe i projekty socjalne, które uzyskały akceptację Rady Miejskiej w Sianowie (m.in. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Sianów).

Realizowano programy i projekty finansowane wyłącznie ze środków własnych Gminy Sianów. Wprowadzono i realizowano **Gminny Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych** - system wsparcia finansowego umożliwiający przywrócenie osób niepełnosprawnych do aktywnego życia rodzinnego i społecznego. Formy wsparcia w ramach programu to: dofinansowanie do zabiegów rehabilitacyjnych, refundacja kosztów dojazdu na badania kontrolne lub hospitalizację, współfinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i protez, dofinansowanie prac związanych z likwidacją barier architektonicznych. Dodatkowo w ramach programu finansowane są działania o charakterze integracyjnym: cykliczne spotkania dla osób niepełnosprawnych i współfinansowanie wyjazdowych form turystyczno-poznawczych. Ważnym zadaniem programu jest utworzenie i finansowanie punktu informacji dla osób niepełnosprawnych (siedziba pozostaje w strukturze MGOPS). Zasady korzystania z programu są corocznie określone w drodze Zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Sianów.

Realizowano także **Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Gminy Sianów z tytułu opłat za odbiór segregowanych odpadów komunalnych**, przyjęty Uchwałami Rady Miejskiej w Sianowie na rok 2021 i 2022, adresowany do wieloosobowych gospodarstw domowych, których dochody nie są w stanie udźwignąć opłat za odbiór segregowanych odpadów komunalnych.

Projekt socjalny - „Dzieciak w rodzinie”, przyjęty Uchwałami Rady Miejskiej w Sianowie na rok 2021 i 2022, adresowany jest do dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Stanowi istotne ogniwo w tworzeniu placówek wsparcia dziennego dla dzieci (forma podwórkowa). W ramach tego projektu powstały cztery placówki: Sianów, Skibno, Karnieszewice, Węgorzewo. W każdej placówce jest 15 miejsc wychowawczych. Kadre zapewnia MGOPS. Projekt ten jest wkładem własnym gminy do projektu „Dzieciak”, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

Gminny Program „Z szacunkiem dla złotówki” to kolejny autorski program zespołu MGOPS. Jest adresowany do osób objętych wsparciem finansowym (niezależnie od rodzaju i źródła finansowania). Jego rolą jest ograniczenie marnotrawienia przyznaných środków. Jest narzędziem skutecznej pomocy z wykorzystaniem istniejących podmiotów prowadzących działalność handlową lub usługową. W ramach programu występują trzy stopnie kontroli wydatkowania środków: kontrakt socjalny sporządzany z pracownikiem socjalnym (prowadzenie książki dochodów i wydatków), zakup kontrolowany, tj. realizacja zakupów w obecności asystenta rodziny lub pracownika socjalnego, zamienny pieniądź – talon wartościowy.

Sianowska „Jadłodzielnia” to inicjatywa utworzenia miejsca, w którym można oddać nadmiar żywności. Głównym celem tej inicjatywy jest ograniczenie marnotrawienia nadwyżek jedzenia. Jest kolejnym punktem pomocowym, działającym na zasadzie dobrowolności osób korzystających z powszechnej zasady „brania i dawania”. To także miejsce budowania świadomości o tym, jak nie marnować jedzenia. Zadanie otrzymało wsparcie Rady Miejskiej w Sianowie. Znajduje się tuż przy siedzibie MGOPS i jest administrowane przez Ośrodek.

Gmina Sianów zaangażowała się także w programy i projekty współfinansowane ze środków budżetu państwa i Gminy Sianów. **Program „Senior+”** dedykowany do samorządów prowadzących placówki wsparcia dziennego (dienne domy seniora). Dzienny Dom Senior+ „Magnolia” w Sianowie znajduje się w strukturze organizacyjnej MGOPS. W placówce przebywa 30 seniorów z terenu miasta i gminy Sianów. Placówka zapewnia usługi o charakterze socjalnym, kulturalno-oświatowym, zajęciowym, ruchowym z wykorzystaniem kinezyterapii, edukacyjnym i aktywizującym społecznie. Ośrodek organizuje codzienny przewóz seniorów DDS „Magnolia”. Dotacja z budżetu państwa częściowo pokrywa koszty związane z utrzymaniem placówki, pozostałe środki finansowe na ten cel przekazuje samorząd gminy. **Program „Korpus Wsparcia Seniora”** skierowany do seniorów z terenu miasta i gminy Sianów, którzy z powodu wieku lub ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu potrzebowali wsparcia w organizacji przewozu na szczepienia przeciw COVID-19. To także akcja wpierania seniorów w okresie pandemii (prowadzenie stałego monitoringu z wykorzystaniem służb MGOPS, wolontariuszy, radnych Rady Miejskiej i sołtysów). Dodatkowym wzmocnieniem w edycji 2022 było zapewnienie transportu dla seniorów zamieszkałych w odległych miejscowościach do placówki wsparcia dziennego (DDS w Sianowie), wyposażenie 30 seniorów w opaski bezpieczeństwa oraz wsparcie 100 seniorów w formie pomocy rzeczowej (środki czystości i higieny osobistej). **Program pomocy dla osób niepełnosprawnych i seniorów oraz osób w izolacji lub w kwarantannie w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2** skierowany był do szczególnej grupy odbiorców na terenie całej gminy Sianów. Zgodnie z ustaloną procedurą niesamodzielni mieszkańcy, osoby niepełnosprawne, seniorzy, którzy zamieszkują samotnie, nieposiadający bliskich, mogących udzielić im niezbędnej pomocy, mogli zwrócić się o codzienną pomoc do służb pomocy społecznej. Pomoc obejmowała dostarczanie zakupów spożywczych, obiadów oraz leków. Dowóz zamówionych produktów zawsze odbywał się w krótkim terminie. Płatności za zakupiony towar osoby te dokonywały po zakończonym okresie kwarantanny po wcześniejszym kontakcie z pracownikiem MGOPS. W szczególnych przypadkach (potwierdzona kwarantanna) pomoc była realizowana za pośrednictwem Ochotniczej Straży Pożarnej. **Program „Prace społecznie użyteczne”**, skierowany został do realizacji przez MGOPS uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie. Prowadzony był w zakresie przygotowania wniosku, rekrutacji pracowników społecznie-użytecznych i rozliczania umów dotyczących organizacji tych prac. Program w części finansowany jest ze środków własnych gminy. Pełna obsługa programu należy do administracji MGOPS. **Program „Stypendia i zasiłki szkolne”** skierowany do realizacji przez MGOPS uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie w zakresie obsługi wnioskodawców, rozliczania stypendiów i udzielania zasiłków szkolnych (celowych) w związku z trudną sytuacją dziecka w wieku szkolnym. Dodatkowo w 2022 r. wsparciem objęto dzieci z rodzin Uchodźców z Ukrainy. Program jest w części współfinansowany ze środków Gminy. **Program „Karta Dużej Rodziny”** skierowany do realizacji przez MGOPS od 2021 r. uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie w pełnym zakresie obsługi wnioskodawców (wniosek, weryfikacja uprawnień, dystrybucja Karty).

Realizowane są również programy i projekty z dofinansowaniem środków Unii Europejskiej. Projekt „**Równość szans w Gminie Sianów**” Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego RPOWZ (2019-2021) adresowany jest do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją. Uczestnikom zaoferowano: warsztaty kompetencji i umiejętności społecznych, szkolenia, kursy zawodowe, wsparcie specjalistów, wyjazdy edukacyjno-poznawcze, staże itp. Pomoc realizowano w oparciu o kontrakt socjalny. Partnerem w projekcie był Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie. Projekt jest realizowany i rozliczny przez zespół MGOPS.

Projekt „Sianowski Klub Integracji Społecznej” (2020-2022) Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego RPOWZ, w którego ramach został utworzony i wyposażony SKIS, działający w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym. Skierowany do trudnej grupy docelowej (długotrwale nieaktywnej zawodowo). W ramach projektu przewidziano nowatorskie rozwiązania (opieka nad roślinami na terenie zielonym wokół SKIS). Oferta skierowana do uczestników to: doradztwo specjalistyczne (psycholog, prawnik, pedagog), doradztwo zawodowe, warsztaty kompetencji i umiejętności społecznym, kursy zawodowe, szkolenia, warsztaty tematyczne, wyjazdy edukacyjno-poznawcze. Projekt jest realizowany i rozliczany przez zespół MGOPS.

Projekt „Dzieciak” to Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego RPOWZ (2021-2023). W ramach projektu powstaje sieć Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży. W okresie kontroli działały w formie pracy podwórkowej (do czasu zakończenia prac remontowych i wyposażenia). Celem tej formy wsparcia jest zapewnienie opieki i wychowania, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa oraz zajęcia wyjazdowe (basen i wyjazdy edukacyjno-poznawcze). Dodatkowo w ramach projektu zabezpieczono poradnictwo specjalistyczne: psycholog, prawnik, pedagog oraz asystenturę rodzin. Kadre do projektu zapewnia MGOPS. Projekt jest realizowany i rozliczny przez zespół MGOPS.

Projekt „Pokonać bariery” to Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego RPOWZ (2022-2023). W ramach projektu realizowane jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami (asystentura osobista, usługi wsparcia w codziennych czynnościach, transport do placówek wsparcia dziennego oraz placówek oświatowych itp.). W ramach projektu powstaje wypożyczalnia sprzętu do rehabilitacji i pielęgnacji osób niesamodzielnych w warunkach domowych. Dodatkowo w sześciu środowiskach prowadzone są już prace projektowe (docelowo zostaną przeprowadzone prace remontowe, których celem będzie likwidacja barier architektonicznych oraz poprawa warunków lokalowych). Kadre do projektu zapewnia MGOPS. Projekt jest realizowany i rozliczny przez zespół MGOPS.

Ponadto MGOPS zaangażował się w realizację **Programu „Dobre Wsparcie – edycja 2021”**, którego liderem jest Koszalińska Fundacja Nauka dla Środowiska. W ramach programu MGOPS rozpoczął testowanie opasek monitorujących funkcje życiowe dla seniorów i osób niepełnosprawnych. Dodatkowo w ramach współpracy skorzystaliśmy z oferty stacjonarnych bez pomiaru temperatury, które zostały zainstalowane między innymi w siedzibie Działu Świadczeń MGOPS. Urządzenie było wykorzystywane w okresie wysokich wskaźników zachorowań na koronawirusa.

MGOPS w Sianowie prowadzi poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne. W roku 2021 zapewniono 278 godzin poradnictwa specjalistycznego. Na rok 2022 zaplanowano usługi poradnictwa w wymiarze 468 godzin (w ramach realizowanych

projektów). Dodatkowo w siedzibie MGOPS znajduje się punkt bezpłatnej pomocy prawnej (program koordynowany przez Starostwo Powiatowe w Koszalinie).

Wsparcie dla cudzoziemców realizowane było od marca 2022 r. w związku z wojną na Ukrainie. Na teren Gminy Sianów przybyło ponad 300 osób (głównie kobiety z dziećmi). Koordynacją pomocy na terenie gminy zajmował się MGOPS w Sianowie. Został powołany zespół składający się z pracownika socjalnego, animatora środowiskowego, inspektora ds. świadczeń oraz pracownika administracyjnego biegle mówiącego w języku ukraińskim. Na terenie gminy zostały utworzone trzy punkty tymczasowego schronienia: w Skibnie, Iwięcinie i Bielkowie (adaptacja świetlic wiejskich). Pomieszczenia te zostały wyposażone w miejsca do spania, węzły sanitarne i piony kuchenne. Do zadań MGOPS należało zabezpieczenie produktów żywnościowych do samodzielnego przygotowywania posiłków. Łącznie z punktów tymczasowego schronienia skorzystało około 60 osób. Ważnym zadaniem MGOPS było prowadzenie punktu informacji zarówno dla Uchodźców jak i rodzin, które przyjęły do siebie rodziny z Ukrainy. Łącznie w ewidencji MGOPS zarejestrowano blisko 70 polskich rodzin, które przyjęły osoby z Ukrainy. Wszystkie świadczenia zarówno dla uchodźców jak i dla rodzin polskich, które ich gościły, wypłacał MGOPS.

W związku z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii Covid-19 – w marcu 2020 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie wprowadził zalecane wytycznymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej procedury. Burmistrz Gminy i Miasta Sianów w dniu 12 marca 2020 r. wydał zarządzenie *w sprawie określenia szczególnych form pomocy w sytuacji związanej z rozpowszechnianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2*. Na mocy zarządzenia wprowadzony został „Program pomocy dla niesamodzielnymi mieszkańców Gminy Sianów” skierowany do osób niepełnosprawnych, seniorów, a także osób podlegających kwarantannie lub nadzorowi epidemiologicznemu. W dniu 24 marca 2020 r. Burmistrz Gminy i Miasta Sianów wydał zarządzenie *w sprawie ustalenia procedur w celu zapewnienia pomocy osobom wymagającym wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19*. Wykonawcą i koordynatorem działań wynikających z ww. zarządzeń był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie. W celu realizacji nowych zadań, Kierownik MGOPS nałożył na pracowników obowiązek wzmożonych działań skierowanych w szczególności do osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych (kontakt telefoniczny/mailowy, zapewnienie cateringu, powołanie zespołów roboczych do zabezpieczenia dostaw produktów pierwszej potrzeby, zapewnienie opieki psychologicznej, organizacja wolontariatu). Codziennie w godzinach 7:00-19:00 (również w weekendy) pełniony był dyżur telefoniczny dla osób wymagających pomocy.

W trosce o bezpieczeństwo klientów pomocy społecznej jak i pracowników, Kierownik MGOPS wydał zarządzenie, określające procedury postępowania pracowników przy przyznawaniu świadczeń z pomocy społecznej w okresie zagrożenia epidemicznego. W okresie stanu epidemii Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie nadal realizował zadania kierowane do najsłabszych mieszkańców Gminy – usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Było to możliwe dzięki zdyscyplinowanym pracownikom, wykonującym swoje obowiązki z zaangażowaniem, a także dzięki wprowadzeniu bezpłatnych badań w kierunku zarażenia wirusem SARS-CoV-2 dla pracowników MGOPS. W ramach działań profilaktycznych przeciwko COVID-19, MGOPS w Sianowie zajmował się

transportem osób do punktów szczepień a także służył pomocą osobom wymagającym wsparcia, w zakresie rejestracji i umówienia wizyty lekarskiej. Równoległe z realizacją zadań wynikających z przepisów prawa, pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy „SZANSA” zaangażowali się w tworzenie maseczek dla mieszkańców Gminy. Uszyte przez pracowników maseczki były dystrybuowane bezpłatnie w punktach w siedzibie MGOPS, ŚDS i DDS+, jak i dostarczane bezpośrednio do najbardziej potrzebujących.

Wszystkie zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Sianów jak i Kierownika MGOPS, były umieszczone w widocznych miejscach (witryna w siedzibie MGOPS), na BIP Gminy i BIP Ośrodka. Dodatkowo każda informacja (np. o bezpłatnych maseczkach dla mieszkańców, szczepieniach ochronnych przeciwko SARS-CoV-2, informacja o dyżurach telefonicznych) była na bieżąco publikowana na stronach internetowych MGOPS www.mgops.sianow.pl oraz Gminy Sianów: www.sianow.pl.

Akta kontroli str. 220-133

W aktach kontroli znajdują się informacje Kierownika MGOPS w Sianowie na temat organizacji posiłków, pracy socjalnej oraz innych działań Ośrodka na rzecz lokalnej społeczności.

Akta kontroli str. 134-245 i 282-346

PODSUMOWANIE KONTROLI

Na podstawie zbadanej w trakcie kontroli dokumentacji ogólnej oraz spraw indywidualnych nie stwierdzono nieprawidłowości co do merytorycznej zasadności przyznawania poszczególnych rodzajów świadczeń. Rodziny spełniały kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych oraz w podsumowaniu kontroli wyjaśniono zagadnienia z zakresu kontroli, a także omówiono z Kierownikiem ustalenia z kontroli, opisane w treści niniejszego protokołu. Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej) należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Zespół kontrolujący ustalił, że w kontrolowanym okresie Gmina i Miasto Sianów nie realizowała tego zadania zgodnie z przepisami.

Stwierdzone uchybienie wynikało z niepoprawnej interpretacji przepisów prawa oraz z zapewnienia szerokiego spektrum pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych. Skutkiem jest brak realizacji omawianego zadania zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 18 listopada 2016 r. (Znak: K-S-1.431.1.13.2016.ML). Stwierdzono, że po zakończeniu poprzedniej kontroli oraz w kontrolowanym okresie:

1. poprawnie przyznawano świadczenia w ramach rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania – Rada Miejska w Sianowie podjęła stosowną uchwałę w zakresie realizacji świadczeń niepieniężnych w ramach programu,
2. dokonano w wyznaczonym terminie zwrotu dotacji za rok 2015 wraz z odsetkami.

Wydane zalecenia zostały zatem zrealizowane.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, w ciągu 7 dni od daty otrzymania go do podpisu, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści. Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 21 sierpnia 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Kontrolę odnotowano w Księżce kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie pod pozycją nr 3/2022.

Sianów, dnia .....

.....
Kierownik jednostki kontrolowanej

.....
Kontrolujący

Oświadczam, że w dniu ..... zostałam zapoznana z treścią protokołu oraz otrzymałam jeden jego egzemplarz.

.....
Kierownik jednostki kontrolowanej

Właściwe podpisy na oryginale